

tract met een..... vijand, dien men verschal-
ken wil.....

Evenwel, er is nog een tweede houding, de
betere. We omschreven ze als het „profeteeren
tegen de adiaphora“.

Wanneer — zoo zeiden we — voor de recht-
bank iemand een „handig“ gebruik poogt te ma-
ken van het, in een bepaald geval, ontbreken
van een scherp gepunte rechtsbepaling, is dat
corruptie, rechtsbederf. In al zulke gevallen nu
is het een weldaad, als iemand dan met één
slag dat heele leugenweefsel verscheuren komt.

Zoo'n weldaad is de brief, dien Christus door
Johannes laat schrijven aan Thyatire. De Christus
weet, dat in deze stad, en in die kerk, „de vrouw
Izébel“ van Nicolaus' leugen-theorie een maar
al te praktisch, een eigenwillig gebruik maakt.
Zij noemt zich daarin profetes; het is meer
gebeurd, dat in de groeiperiode der jonge christe-
lijke kerk bepaalde vrouwen de ketterij publiek
bevorderlijk waren, en als „profetessen“ de ge-
meente een vrijheidsbegrip opdrongen, dat in exces-
sen oversloeg. Zoo was het ook in Thyatire, waar
elke vrijbuiters „allerchristelijkst“ dekte met
Nicolaus' theorie. De adiaphorie van „spijs“
en „leven“: wie doet ons wat? Men dreef zijn
brutaliteit al verder: wie deze al te groote rekke-
lijkheid dorst veroordeelen, die werd als on-
vroom en ongeestelijk aan de kaak ge-
steld. Had Christus de Zijnen niet vrijgemaakt?
Was een afgod dan iets wezenlijks, dat men zijn
vleesch niet eten mocht? Waren de bezwaarden
zoo benepen, dat ze hun opvatting, hun exe-
gese, aan anderen wilden opleggen? Had ook
reeds Paulus niet met Petrus over zulke kwesties
meningsverschil gehad? En moest men dus elkan-
der niet verdragen? En kon men niet, — men
was nog bigelooovig ook, net als de vroegere
farizeeërs, die men uitschold — kon men niet den
duivel uit het offervleesch bannen door het
exorcisme?

Maar zie, wanneer die valsche „profetes“ gaat
profiteeren van de adiaphora, dan komt in eens
Christus als de ware Profeet profeteeren over
de adiaphora. Hij zegt: die profetes verdient haar
naam niet. Ik noem haar anders; ik geef den
naam Izébel aan die vrouw. Want gelijk eenmaal
deze Tyrische prinses naast koning Achab Samaria
binnenreed als zijn vrouw, en sinds er alles op
gezet heeft, om Israël te verleiden, en van zijn
vastheid af te voeren, en het heidendom te men-
gen met den dienst des Heeren, den wettigen eer-
dienst van Jahwe, zoo doet nu ook deze vrouw,
die kerk en wereld door elkander haalt.

Hier profeteert de Christus over en — tegen
de adiaphora. Hij zegt ons: die adiaphora, die „mid-
delmatige dingen“, die vormen geen constant
levensgebied, om er een vrijheidscirkel om
heen te trekken. Het zijn, juist omgekeerd, dingen,
die ons in de engte moeten drijven, ons pri-
kelen moeten tot dieper gebed, gebed om licht
en leiding, en om nog serieuzer schriftonder-
zoek, om zoo te komen tot steeds voorzich-
tiger levenswandel. Wie het anders doet, en het
profiteeren tegen de fixatie van de adiaphora
prijst geeft voor een listig profiteeren van de
adiaphora, die is verleider, die is Izébel.

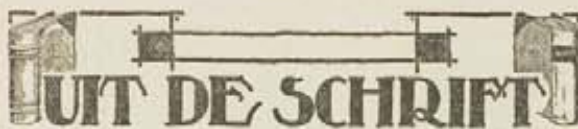
Profeteeren bij de adiaphora... dat is toch
eigenlijk de eenige hemelsgezindheid. Het
licht van het Woord van God op willen vangen
daar, waar het ons schijnt te ontbreken, dat
is „wandelen in den hemel“. Want immers
— in den hemel zijn de adiaphora on-
bekend. Daar zal men steeds in elk bepaald
geval, in elke concrete situatie, onmiddellijk, zoo-
maar, weten, wat Gods bepaalde wil is in elke
bepaalde situatie. Daar is geen mensch onzeker;
daar vlamt het licht der wet in alle dingen voor
onze oogen op, en is zij in ons eigen hart
geschreven. Wie nu van deze hemelsche heerlijk-
heid weet, en daarnaar uitzielt, hoe kan zoo
iemand zich de handen stiltekenen wrijven, als in
een bepaald geval de menschen hem niet lastig
kunnen vallen, omdat die menschen nog niet zeker
weten, wat Gods wil is in dat bepaald geval?
In ste van de handen te wrijven achter den
rug van de menschen, die hem zijn „vrijheid“
zouden betwisten willen, zal hij de handen vouwen
voor het oog van God, Zijn rechter, en Zijn
Vader, zijn Verbonds-god, die hem in rechts-
verhouding tot Zich heeft geplaatst, en hem
geen „vrijheid“ heeft beloofd, dan in de dienst-
baarheid der liefde.

Profeteeren tegen profiteeren. Hier scheiden
menschenwegen. Hier scheurt zich „vleesch“ van
„geest“. Want de scheidslijn teekent zich af, o-
neen, niet hierin, dat de één iets doet, dat
de ander lant, of omgekeerd, maar hierin, dat de
een een andere levenshouding heeft dan de
ander. Het conflict ligt niet in een bepaalde ver-
richting of niet-verrichting; als er een breuk is,
dan ligt die breuk in het hart. De een is hei-
melijk onwillig, de ander heimelijk verheugd, als
hem de lasten van den Heere God zijn voorge-
houden. Wie heimelijk zich afkeert van de lasten
van de wet des Heeren, die bewijst daarin, dat hij
van het evangelie een nieuwe wet gemaakt heeft.
Hij „kent“ het slechts als zoodanig en dus mis-

kent hij het. Hij wordt geoordeeld, niet omdat hij
dingen deed, waarvan een ander zei: ze gaan te
ver; maar omdat hij heel diep van binnen in zijn
hart niet zuiver stond. Maar omgekeerd:
wie heimelijk een vreugde vindt in het dienen
van zijn God, die kent de wet alleen als evange-
listisch hem evangelie. En hij wordt gerechtvaardigd,
niet daarin, dat hij nooit langs het kantje liep, en
dit niet raakte, en dat niet smaakte in zijn
puriteinschen levenswandel, maar daarin, dat hij,
toen de ander luchtig profiteerde van de adia-
phora, zijn God gebeden heeft te mogen profete-
eren, opdat in de schuilhoeken van een nog
niet doorzocht levens- en werkgebied het licht van
Gods Woord mocht schijnen, ook voor hem.

Profiteeren en profeteeren. Hier scheiden zich
menschenwegen. Wie profiteeren wil van de adia-
phora, kiest eerst zijn eigen levenswil, zijn prak-
tijk, en maakt daarna een vrome theorie, om zijn
praktijk te dekken. En dan zegt hij, denk maar weer
aan „Izébel“: ik ben profeteet, ik ben profetes,
ook ik heb toch den Geest? maar de ander, die om
licht en waarheid vraagt, en profeteeren wil bij de
adiaphora, die roept niet luide: laat mij vrij, want
ik ben ook profeteet, ik weet het zoo bijzonder
goed, maar in de stilte bidt hij: vergeef mij, Heer,
mijn dwaling en onzekerheid, zend, Heer, Uw
licht en waarheid neder, en breng mij, door dien
glans geleid, als christen in mijn praxis weder; zoo
klimt mijn bange ziel gereeder ten berge van Uw
heiligheid, waar mij Uw gunst verbeidt.

K. S.

UIT DE SCHRIFT

Saevis tranquillius in undis.

In dienzelfden tijd antwoordde Jezus en
zeide: Ik dank U, Vader!

Matth. 11:25 a.

Het allereerste, wat Mattheus zegt, is: in dien-
zelfden tijd. Wij mogen daar dus niet over heen
lezen. In welken tijd van Jezus' ambtelijk werk
onder Israël komt Hij tot Zijn dankzegging aan
Israël's God? Als het getij verloopt. Men heeft
Hem eerst zeer sympathiek gevonden, en Jezus
was in het begin erg populair. De schare, die
Hem volgde, groeide aan, het werd een beweging.
Maar het kwam niet tot een consequent volgen,
omdat men niet kwam tot een volkomen buigen
voor Zijn Woord. En wie nu scherp toezag, die
merkte het wel. Vandaag bleef die thuis, en mor-
gen weer een ander. De menigte dunde uit. En
wat men ziet, dat gaat men ook fluisteren, en
daarna hardop zeggen. Het wordt niets met Jezus
van Nazareth. Hij wordt een mislukking. Dit licht
dooft weer uit.

In dienzelfden tijd. Toen de menschen gingen
zeggen: Hij is mislukt; toen de wijzen en ver-
standigen gereed waren met hun examinatie, in
dienzelfden tijd antwoordde Jezus. En wat blijkt
daaruit? Dat het Hem niet in de war gebracht
heeft, dat Hij er niet zenuwachtig van geworden
is, dat het Hem niet verhinderd heeft om op
God te letten. Hij antwoordt. Hij heeft dus wel
heel zuiver gezien, wat de Vader bezig is Hem
te leeren, en wat de Vader nu van Hem vraagt.
Wie zenuwachtig is, wie van zijn stuk gebracht
is, die is onbekwaam geworden, want hij let dan
meer op menschen dan op God. Maar zoo is
Jezus niet. Hij heeft in dat weglopen der menigte,
in dat fluisteren op straat nauwkeurig op God
gelet. En deze heeft Hem in dienzelfden tijd ge-
leerd, dat de vrucht zoo rijpen moet, zooals zij
vandaag rijpt onder Jezus' ambtelijk werk. De
Vader heeft Hem geleerd, dat Hij wel overal
komen kan (en moet), wel overal aanzitten kan,
wel overal zaaien kan, maar dat Hij niet overal
zaad zal zien, maar alleen zal ontvangen de
vruchten der verkiezing, de kinderens van het
welbehagen Gods. En als waarachtig mensch is
Jezus zeer begeerig naar vrucht, wil Hij het overal
wel zien uitbotten, wil Hij, dat men overal het
brood des levens van Hem aanneemt. Maar Hij
heeft gehoorzaamheid moeten leeren in het rijpen
van de vrucht, en dat Hij dat geleerd heeft kwam,
omdat Hij op God bleef letten, niet zenuwachtig
werd, toen de menschen wegliepen. En zoo komt
Hij nu op tijd met Zijn dankzegging. De Vader
heeft Hem iets geleerd en Hij antwoordt onmid-
dellijk. Hij zegt nu rustig en kalm, saevis tranqui-
lius in undis, Ik dank U Vader. Ik wil alleen
maar hebben, wat Gij Mij geeft. Ik wil alleen
de vruchten der verkiezing. Ik wil alleen, wat
Gij Uzelf bereid hebt, o God!

En wie Hem nu zoo rustig en kalm den Vader
hoort danken, en blij ziet aanvaarden de kind-
kens des welbehagens die weet nu ook genoeg.
Want deze Jezus zal nu verder gaan, even rustig.
Hij zal nu komen tot Zijn kruis, om deze kinderen
des welbehagens voor eeuwig te gewinnen, Hij
zal komen tot Paschen, om ze met eeuwige schoon-
heid te bekleeden, Hij zal voortschrijden tot
Hemelvaart, om ze alle tot zich te trekken, Hij
zal verlangen naar Pinksteren, om ze alle te ver-

heerlijken. Hij is niet meer te houden. Hij zal
Zijn weg vervolgen als Borg en Middelaar. Hij
heeft daar net amen gezegd in den tijd als Jezus
Christus op het werk des Vaders, wat Hij als
Zoon van God gedaan heeft in den Raad des
vredes — amen, om te nemen, wat de Vader
Hem geeft, om het daarna weer den Vader terug
te geven. Hoe zijn wij nu verblijd om dit rustig
amen van den mensch Jezus Christus. Hij zal
niet zenuwachtig worden. Godlof!

En dit zullen wij van Hem leeren, die ook
hierin onze overste Leidsman en Voleinder des
geloofs is, om rustig te blijven bij al het werk
Gods, dat immers uitwerking is van Gods eenwig
welbehagen. Wie let op menschen, en op wat
menschen zeggen, op wat menschen fluisteren,
op wat menschen roepen, die heeft kans in de
war gebracht te worden, zenuwachtig te worden,
en zoo zijn scherp te verliezen of er rijpen
vruchten des welbehagens. Alleen wie rustig blijft,
die behoudt zijn gezicht op God, en die ziet wel,
dat het werk gelukkig voortgaat, dat het zoo
gaan moet, want alleen zoo komen de vruchten
des welbehagens — alleen op 't gehoor van het
gepredikte Woord.

Op God letten — en laten wij niet zenuwachtig
worden. Het gaat om de kinderens.

H.

v. d. B.

„Moet dat nu zóé?“ (IV.)

We komen dus nu tot het tweede in het voorgaande
artikel aan de orde gestelde punt. De gedachte is — ik
herhaal, dat ik het stuk van De Sikkel zie in het bre-
dere verband van wat anderen daaromheen gesproken
hebben — de gedachte is min of meer duidelijk uit-
gesproken, dat de kwesties, die aan de orde gesteld zijn,
en die we verleden week hebben aangeduid, slechts
incidenteel waren. Als zoodanig zouden ze dus eigen-
lijk hun actualiteit verloren hebben; zoodat de strijdlijn
— om dit nog al overdrijvende woord te bezigen — wel
kon begraven worden.

Naar mijn meening ziet men hierin niet juist.

Dat — om bij de met den calvinistenbond samen-
hangende kwesties te beginnen — de vraag, in hoeverre
nederlanders van calvinistischen huize verplicht zijn,
naar binnen en naar buiten inzake het „barthianisme“
een duidelijk geluid te laten hooren, haar actualiteit nog
lang niet verloren heeft, wordt reeds duidelijk, als men
weet, dat de kwestie van calvinistencongressen in
-bonden zelf niet van de baan is. Ik laat een reeds in
de pers aangekondigd „congres voor calvinistische the-
ologie“ in Genève nu even buiten beschouwing; wat ik
daarvan in de pers las, bewijst, dat men ook steeds op
dit punt op een theologischen dwaalweg verkeert, en
op een basis van met name genoemde belijdenissen ook
zulken weer wil doen samenkomen, die in hun wete-
enschappelijke publicaties daarvan op ingrijpende punten
afgeweken zijn; bovendien is mij persoonlijk bekend,
dat er overwegingen inzake de samenstelling van het
congres geweest zijn, en personen voor een spreekbeurt
voorlooppig in aanmerking gekomen zijn, die het calvi-
nisme bestreden hebben, alweer op diep insnijdende
vraagpunten. Maar nog eens: dit blijve rusten. Genoeg
zij, erop te wijzen, dat de calvinistenbond nog steeds
bestaat; dat het Amsterdamsche congres een bepaald
nummer gekregen heeft; dat reeds daardoor de vraag
vanzelf opkomt, hoe het dan met de volgende congres-
sen moet; op nummer twee moet toch nummer drie, en
op nummer drie moet toch nummer vier volgen? En
nu leven we toch niet bij den dag? We moeten toch
vooruitzien? We moeten dus toch blijven spreken over
de grondvragen, die bij het voorgaande congres in be-
spreking zijn gekomen?

Voorts denke men ook aan den algemeenen invloed
van het barthianisme. Wie meent, dat deze gebroken
is, vergist zich m.i. deerlijk. Reeds het enkele feit, dat
er nog altijd predikanten en andere leidslieden zijn,
die inzake de N.C.S.V. (de Ned. Chr. Studentenverenig-
ing) een houding innemen, welke kwalijk strookt met
wat een onzer generale synodes heeft besloten, geeft
aan wie den ook aldaar sterk verneembaren barthianis-
chen inslag opgemerkt heeft, veel te denken. Het is
wel eenigszins merkwaardig, dat er onder hen, die de
„strijdbijl“ begraven willen zien, ook zijn, die met be-
trekking tot de N.C.S.V. nu niet bepaald leven uit de
gedachte van evenbedoeld synodebesluit. Dit besluit zelf
hield de verklaring in, dat, bij alle waardeering van
het goede, dat door de N.C.S.V. bedoeld en gewerkt is,
voor gereformeerde studenten aan het lidmaatschap van
de N.C.S.V. groote bezwaren verbonden zijn; en het
drong er bij allen, die geroepen zijn om aan gerefor-
meerde studenten leiding te geven, op aan, dat zij den
studenten deze bezwaren onder het oog zouden brengen,
en hun dit lidmaatschap ten zeerste zouden ontraden.
Men kan niet zeggen, dat dit besluit nu geheel en al
is opgevolgd, of liever: dat de daarin uitgesproken ge-
dachten overal instemming gevonden hebben. En in-
tusschen brokkelt van alle kanten Kuypers werk af.
De C.D.U.-ers verklaren openlijk, dat ze, behalve aan
Barth, ook aan de N.C.S.V.-invloeden veel te danken
hebben; natuurlijk geldt dit niet van de meeloopen-
doch van de leidende persoonlijkheden, voorzover aan-
demisch gevormd. Tevens wordt in de laatste weken

in politieke
elke groep, di
aanvaardt. D
een woord va
dat Groen in
woord van De
in beslissend
wel wat ande
ik bedoel hie
crete situatie
herhalen — v
eens met elke
de groote beg
politiek? Ja
verder. Ik be
treft. Lagere,
betroft. Ik m
ervan te
Alleen maar
is nu al jar
maar: ik gel
daag op „gro
nou willen ni
van de kerk
lijk deelen.
als hij meen
van hem gel
de in „De N
richting, ever
in allerlei la
kan worden,
matie realite
zouden ze wi
den Christus,
doening, de
En als men
social“ dagh
als waarvan
niet valt d
Boskes, dan
over Bartje,
we vragen
gedachten, di
maken van
die vraag ku
over den „ge
van De Bus
N.C.S.V.-sym
over Barth, b
en „S.D.A.P.“
onderscheiden
gram en het
den „geest“
„geest“ van
evenmin als
(en nog wel
scheiden op
„geest“ en
verdoezelend
opdrijvend.

En nu spr
zijn breede l
over de geb
zijn ten aan
Barths opva
dan wel als
het christelij
Ik sprak
van zulk een
die aan dit
met aandra
de opwekkin
spits afgebr
barthianen a
zelfden tijd,
— hun best
men, door e
gezag der sy
besluit der
te kunnen c
de polemiek
kennis van z
pathiebetuig
anderen „ge
andersdenke
spreekt. Toe
van den een
liever het le
goed.

En daarom
die aan de
hebben. In e
kunnen ze,
ling in het
kring. Maar
en het is w
die binnenk
afweten, zo
gepraat wor
uren en ure
hebben, aan
op dit punt
Volgende

Een opmer
Heraut“.
Dr L. v.
geschreven
van de ker